№ 43 1877 ՇԱԲԱԹ 5 ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ № 43

ՄԵՂՈՒ ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԼՐԱԳԻՐ

ԲԱՂԱՔԱԿԱՆ ԱԶԳԱՅԻՆ ԲԱՆԱՍԻՐԱԿԱՆ

ՔԱՆԱՆԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

ԱՅԱՏԱՐԱՐՈՒԹԵԱՆՑ ԱՄԵՆ 10 ՄԻՋԱԿ ՏԱՓԻՐԻ ՎՃԱՐՆ Է 1 ԿՈՊԵԿ: Հայտարարութիւնները ընդունվում են հոկերէն եւ օտար լեզուներով։

ՀՐԱՏԱՐԱԿՎՈՒՄ Է ԱՄԵՆ ՇԱԲԱԹ ՕՐ ՄԻ ԹԵՐԹ. ՏԱՐԵԿԱՆ ԳԻՆՆ Է 6 Ռ. Ստարաթաղաթցիք դիմում են ուղղակի Въ редак. газеты „Пчела Армянъ“.

ԹԻՖԼԻՍ 5-ԻՆ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ

Հոկտեմբեր ամիսը նշանաւոր եղաւ պատերազմի վերաբերութեամբ: Պատերազմի բաղդը, կարելի է ասել, վճռողականապար հակվեցաւ Ռուսաց զօրաց կողմը: Հաստատուած Մուքթար և Իմամլիլ փաշաների բանակները խախտվեցան: Անդրկովկասի սահմանները ապահովեցան Թշնամիներից առնակոռ լինելու վտանգից: Ռուս զօրքից առնակոռ լինելու վտանգից: Ռուս զօրքերը կրկին յարձակողական դիրք բռնեցին: Հաւանական է, որ Արզրումի առումից, գուցէ շուտով և Ղարսինը, վերջ կդնեն Ռուսաց Կովկասեան բանակի առաջընթացութեան և այս վերջին կետերը կ'լինին նոցա ձմերելու տեղերն, որովհետև Հայաստանի խիստ ձմերային կլիմայն դժուար թէ ներէ պատերազմի շարունակութիւնը: Հաւանական է, որ Ռուսաց զօրաց արշաւանքը Արզրումմէ կանգ առնու, որովհետև այդ քաղաքի տիրապետութեամբ Տրապիզոնի-Երզրումի-Թաւրիզի գլխաւոր առևտրական ճանապարհը Ռուսաց ձեռքումն է, Ուրեմն սպասելու է իրրև պակ վերջին արշաւանաց Արզրումի առման, որ վերջին հեռագիրներին նայելով շուտով պէտք է տեղի ունենայ: Իսկ Կարսը, յայտնի բան է, կարող է պաշտպանվել քանի պաշար ունի և միայն կարող է վկայ լինել իր պահապան զօրաց քաջութեան և դիմացկունութեան. իսկ ռազմագիտական վերաբերութեամբ նա ոչինչ նշանակութիւն չէ կարող ունենալ Արզրումի առումից և Ռուսաց այսուհետ հաստատվելից յետ:

Հոկտեմբեր ամիսը յաջողակ էր Ռուսաց զօրաց համար պատերազմի և՛ եւրոպական ասպարէզում՝ Բուլղարիաում: Այստեղ ևս հոկտեմբերի 12-ի և 16-ի յաղթութիւններով Ռուսաց զօրքերը ամբացան Պլեվնայի արևմտեան կողմում: Նոքա սիրելով Դուբնիակին և Թելիշին հաստատուք զբրին Պլեվնա—Սոֆիայի խճուղու վերայ և այսպէս շրջապատեցին Պլեվնան և արևմտեան կողմից, որ մինչև այդ ժամանակ գրեթէ բաց էր Օսման փաշայի զօրաց համար, որովհետև Ռուսաց զօրութիւնն այդ կողմում այնքան թոյլ էր, որ Օսմանեան զօրաբաժինները քանիցս անգամ ձեղքելին Ռուսաց պաշարող գիծը այդ կողմից և Օսման փաշայի զօրաց Պլեվնայում հասցրին օգնութիւն թէ զօրքով և թէ պատ-

ԹԻՖԼԻՍԻ 5-ԻՆ ՆՈՅԵՄԲԵՐԻ

Հոկտեմբեր ամիսը նշանաւոր եղաւ պատերազմի վերաբերութեամբ: Պատերազմի բաղդը, կարելի է ասել, վճռողականապար հակվեցաւ Ռուսաց զօրաց կողմը: Հաստատուած Մուքթար և Իմամլիլ փաշաների բանակները խախտվեցան: Անդրկովկասի սահմանները ապահովեցան Թշնամիներից առնակոռ լինելու վտանգից: Ռուս զօրքերը կրկին յարձակողական դիրք բռնեցին: Հաւանական է, որ Արզրումի առումից, գուցէ շուտով և Ղարսինը, վերջ կդնեն Ռուսաց Կովկասեան բանակի առաջընթացութեան և այս վերջին կետերը կ'լինին նոցա ձմերելու տեղերն, որովհետև Հայաստանի խիստ ձմերային կլիմայն դժուար թէ ներէ պատերազմի շարունակութիւնը: Հաւանական է, որ Ռուսաց զօրաց արշաւանքը Արզրումմէ կանգ առնու, որովհետև այդ քաղաքի տիրապետութեամբ Տրապիզոնի-Երզրումի-Թաւրիզի գլխաւոր առևտրական ճանապարհը Ռուսաց ձեռքումն է, Ուրեմն սպասելու է իրրև պակ վերջին արշաւանաց Արզրումի առման,

ՔԱՆԻ ԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

շարով: Այժմ այդ ճանապարհն ևս փակվեցաւ, ինչպէս երեւում է հեռագրալուրերից: Այդ կողմից վերջին հեռագրալուրերը հաղորդում են, որ Ռուսաց զօրքերը բռնել են ոչ միայն մեծ ճանապարհը Պլեվնայից դէպի Օրխանիէ—Սոֆիա, այլ և երկրորդական ճանապարհներն, որոնք անցնում են Վիտի հովիտով, բռնելով Տետեվան, Լուկովճեա և այլ տեղերն, որոնց վրայով անցնում են ճանապարհներ կամ Բալքանները անցնելու և կամ Սոֆիա երթալու համար: Այժմ Օսման փաշային կը մնայ կամ իր բոլոր զօրութեամբ մի կողմ խփելով մեծ կորուստով բանալ իրան ճանապարհ, թողնելով Պլեվնան և կամ ապասել մի մեծ Օսմանեան բանակի օգնութիւն հասնելուն. այնպիսի բանակ, որ կարող լինէր ձեղքել Ռուսաց շղթային որով շրջապատած է Օսման փաշայի իր բանակով: Այս բանակի կազմութեան հաւմար աշխատում է, ինչպէս հաղորդում են հեռագիրները, Մեհմէտ Ալի փաշան Սոֆիաում և Սերբիայի սահմանում: Բայց մինչև այս բանակի կազմվելը դժուար թէ կարող լինի Օսման փաշան իր ահագին բանակով և բազմաթիւ հիւանդներով դիմանալ Պլեվնայի նեղ շրջանում: Պլեվնայի առումից կլինի Դանուբեան բանակի գործունէութեան պսակն և նորա առմամբ կարող է պատերազմի յաջողութիւնը բոլորվին Ռուսաց կողմը հակված համարվել, պատերազմը աւելի որոշ կերպարանք ստացած. մի կողմը յաղթող և միւսը գրեթէ յաղթված: Անշուշտ դորան կ'հետևի եւրոպական մեծ տէրութեանց միջամտութիւնն եւրոպայի խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար: Այս մասին արդէն քաղաքական աշխարհում ընթանում են լուրեր, պեղելայի անկումն անխուսելի համարելով:

Այլ թէ այդ միջամտութիւնն ի՞նչ ելք կունենայ, դժուար է գուշակել: Դորա յաջողութիւնը կախված կլինի մի կողմի պահանջների չափից և միւս կողմի զիջողութեան աստիճանից:

Իսկ եթէ այս միջամտութիւնը յաջողութիւն չունեցաւ, տարակոյս չկայ, որ պատերազմի թշուառութիւնն աւելի կ'զօրանայ, թէ նորա տեւողութեամբ և թէ նորա ընդարձակութեամբ, որովհետև հաւանական է, որ եւրոպական մեծ տէրութիւնը չեն կարող անտարբեր ականատես լինել նորա շարունակութեան և անշուշտ կլինեն այնպիսի տէրութիւնք, որոնց շահերը կ'շօշափվին պատերազմի շարունակութեամբ մերձաւորապէս և նոքա կ'միջամտեն գործին զէնքով — պատերազմը կընդհանրանայ և տեղականից կ'դառնայ եւրոպական ընդհանուր պատերազմ, որի պատճառած թշուառութիւնքն անհամեմատ մեծ կ'լինին:

Մեղու»ի № 41-ում մեք յայտնել էինք ցաւակցութիւն, որ մեր երիտասարդներից նոքա, որոնք յանձնառու են լինում ծառայելու ազգային դպրոցներում չեն գտնում համակրութիւն և պաշտպանութիւն մեր եկեղեցականներից շատ տեղ և սոսկվում են հեռանալ ազգային գործերից, որով և մեր դպրոցները մեծ վնաս են կրում և չեն կարողանում ըստ իւրեանց նշանակութեան ծառայել ազգի մանկանց կարգացման— և այս յիշել էինք աչքի առաջ ունենալով լուրը, թէ գանձակում մեծ. պ. Եպիսկոպոսեանցը հրաժարական է տալու հայ դպրոցների տեսչութեան պաշտօնից: Մենք դեռ ևս էլի ասածում էինք յոյս, որ թէ եկեղեցական վարչութիւնն և թէ գանձակի հայ դպրոցների հոգաբարձութիւնը— մի կերպով

ՄԻ ՔԱՆԻ ԽՕՍՔ ՄԵՐ ԿԱՆԱՆՑ ՆԵՐԳԱՑ ԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱՑ, Դիտողութիւն

Վերյիշեալ խնդրի վերայ մի համառօտ ու ձշգրիտ պատկեր ներկայացնելու համար, բաժանեցինք մեր կանոչքն երեք դասակարգի. այն է՝ ստորին, միջին և վերին:

Այս յօդուածի մէջ միմիայն ստորին դասակարգին պատկանող կանանց վերայ է մեր խօսքը: Ցոյս ունինք միւս երկու դասակարգներին էլ անառիս չառնել:

Ա. Ստորին դասակարգի դրութիւնը.

1. Ժողովրդեան ստորին դասակարգին պատկանող իգական սեռը կազմում է հայ կանանց մեծագոյն մասը: Ոչ միայն գիւղական կեանք վարող, այլև քաղաքներում ապրող ստորին դասակարգի կինը վայելում է մի մարմնական առողջութիւն, որից ընդհանրապէս զուրկ են միւս երկու դասակարգի կանայք.

Սորա պատճառն այն է, որ ժողովրդի ստորին դասակարգը գլխաւորապէս մարմնական ուժերը զարգացնող գործերով է պարապում. մանաւանդ գիւղացիք: Այդ դասին պատկանող կինն էլ, թէ ըստ աւանդական սովորութեան և թէ ըստ հարկի, մի կողմից տան գժուարակիր գործերը, միւս կողմից այր մարդի հետ հաւասար դուրսի գործերը կատարելով, համարեայ թէ տղամարդի չափ ուժ և առողջութիւն է վայելում. Լուսաբացին զարթնում է կինը, թէև ուշ աւելը ձեռին, աւելում սրբում է տունն ու տեղը. երեխանց զարթնեցնում, հագցնում ու լուացնում. անկողինները ծալ տալիս ու վերաքաղում. կուժը չալակում գնում ջուր բերում. փայտ կամ թխած կուն չարդում, բերում կրակ վառում. լաւ թէ վատ կերակուրի պատրաստութիւն է տեսնում: Եթէ հաց չկայ ալիւրը մաղում, խմորը հունցում ու հաց է թխում: Եթէ հարկաւոր է, ջուրը տաքացնում երեխանց ու տանըցոնց գլխներն ու չորերն է լուանում, ցամաքացնում ու պատռածները կարկատում: Եթէ կով ու կթան կայ տանը կթում. կաթը տաքացնում է, մածունը մերսում. հաւաքած որ վերջին հեռագիրներին նայելով շուտով պէտք է տեղի ունենայ: Իսկ Կարսը, յայտնի բան է, կարող է պաշտպանվել քանի պաշար ունի և միայն կարող է վկայ լինելի իր պահապան զօրաց քաջութեան և դիմացկունութեան. իսկ ռազմագիտական վերաբերութեամբ նա ոչինչ նշանակութիւն չէ կարող ունենալ Արզրումի առումից և Ռուսաց այսուհետ հաստատվելից յետ:

Հոկտեմբեր ամիսը յաջողակ էր Ռուսաց զօրաց համար պատերազմի և՛ եւրոպական ասպարէզում՝ Բուլղարիաում: Այստեղ ևս հոկտեմբերի 12-ի և 16-ի յաղթութիւններով Ռուսաց զօրքերը ամբացան Պլեվնայի արևմտեան կողմում: Նոքա սիրելով Դուբնիակին և Թելիշին հաստատուք զբրին Պլեվնա—Սոֆիայի խճուղու վերայ և այսպէս շրջապատեցին Պլեվնան և արևմտեան կողմից, որ մինչև այդ ժամանակ գրեթէ բաց էր Օսման փաշայի զօրաց համար, որովհետև Ռուսաց զօրութիւնն այդ կողմում այնքան թոյլ էր, որ Օսմանեան զօրաբաժինները քանիցս անգամ ձեղքելին Ռուսաց պաշարող գիծը այդ կողմից և Օսման փաշայի զօրաց Պլեվնայում հասցրին օգնութիւն թէ զօրքով և թէ պատ-

մածունը լցնում խնոցին ու հարում իղ է չինում. թանը քամում, չորաթան է չինում ու պահում, որ ուղած ժամանակ քէնգէօշ կամ քաթլամաճօշ եփէ: Կամենից պանիր չինում պարկերի և կարասների մէջ աղ է դնում. իւղը հալում է. ձմեռուան համար թթու կծու է բռնում: Գիւղացի կինը գիտէ սանդիրքով բուրդ և այծի մազ, իսկ անեղով բամբակ գզելը. ճարտով ու մանելիկով բուրդ, բամբակ և մազ ու գազ մանելը. թել ու դերձան չինելը. հորում հորագործ չալ ու կտաւ, իսկ տափի վերայ գորգեր կարպետներ, մարֆաչներ, չիլիներ, զարդիներ, խուրջիններ, ջուալներ, ջեջիմներ ու տափգործ չալեր գործելը. նա գիտէ թոկեր, առասաններ ու պարաններ հիւսելն ու պատիճներ և գիւրքաներ գործելը. նա գիտէ ձև կար ու կարկատան անելը.

Ծննդեան, մկրտութեան, նշանադրութեան և հարսանեաց ու թաղման հանդեսների մէջ կինն է գլխաւոր դերը խաղացող. կինն է տան հիւանդին, անզօր մանուկներին ու ծերերին և պառաւներին խնամողն ու միխթարողը. կինն է տան կահ կարասիների և կառավարութեան գլխաւոր հայեցողը.

Այս միայն տան մէջ. իսկ դուրսը չատ տեղերում, կինը աղտարդին օգնում է վարուցանքի ժամանակ. նա մարդին հաւասար քաղհան է անում բամբակի և ցորնի արտերում, նորան հաւասար բամբակը քաղում, արտերը հնձում, խոտը հարում, կալը կալսում, թիզը քամում, դարմանը կամ յարդը մղանում մարագն է ածում, ցորենը հորն ու ամբարը. Պարտէզն ու այգին ջրում է, միրգն ու խաղողը քաղում, գինին ու արաղը լցնում մառանի անոթները. ամբողջ մառանի հոգսը քաշում.

Շատ տեղերում կինն է պատրաստում ամբողջ տարուան վառելու նիւթին անասունների աղբից, որ ա թ ա ր է ասվում. Նա կռները վեր քաշած ամբողջ օրն անասունների աղբը կամ կուն չաղախում, գնդում, տափակացնում և արևի տակ չորացնում ու յետոյ ժողովում դիզում է. Ինչքան այրիլու պէտք է լինում այրում է, իսկ աւելին չատ տեղերում ծախում փող է չինում.

Շատ տեղերում կինն է այնքան մանած թելերի գոյն գոյն ներկողը. նոցանով թանկագին գորգեր գործողն ու վաճառողը. և այդ վաճառից ստացած փողերով տան պակասութիւնները հոգացողը.

Կարծիք չկայ որ քաղաքում բնակվող ստո-

ՔԱՆԻ ԵՐՈՐԴ ՏԱՐԻ

շարով: Այժմ այդ ճանապարհն ևս փակվեցաւ, ինչպէս երեւում է հեռագրալուրերից: Այդ կողմից վերջին հեռագրալուրերը հաղորդում են, որ Ռուսաց զօրքերը բռնել են ոչ միայն մեծ ճանապարհը Պլեվնայից դէպի Օրխանիէ—Սոֆիա, այլ և երկրորդական ճանապարհներն, որոնք անցնում են Վիտի հովիտով, բռնելով Տետեվան, Լուկովճեա և այլ տեղերն, որոնց վրայով անցնում են ճանապարհներ կամ Բալքանները անցնելու և կամ Սոֆիա երթալու համար: Այժմ Օսման փաշային կը մնայ կամ իր բոլոր զօրութեամբ մի կողմ խփելով մեծ կորուստով բանալ իրան ճանապարհ, թողնելով Պլեվնան և կամ ապասել մի մեծ Օսմանեան բանակի օգնութիւն հասնելուն. այնպիսի բանակ, որ կարող լինէր ձեղքել Ռուսաց շղթային որով շրջապատած է Օսման փաշային իր բանակով: Այս բանակի կազմութեան հաւմար աշխատում է, ինչպէս հաղորդում են հեռագիրները, Մեհմէտ Ալի փաշան Սոֆիաում և Սերբիայի սահմանում: Բայց մինչև այս բանակի կազմվելը դժուար թէ կարող լինի Օսման փաշան իր ահագին բանակով և բազմաթիւ հիւանդներով դիմանալ Պլեվնայի նեղ շրջանում: Պլեվնայի առումից կլինի Դանուբեան բանակի գործունէութեան պսակն և նորա առմամբ կարող է պատերազմի յաջողութիւնը բոլորվին Ռուսաց կողմը հակված համարվել, պատերազմը աւելի որոշ կերպարանք ստացած. մի կողմը յաղթող և միւսը գրեթէ յաղթված: Անշուշտ դորան կ'հետևի եւրոպական մեծ տէրութեանց միջամտութիւնն եւրոպայի խաղաղութիւնը վերահաստատելու համար: Այս մասին արդէն քաղաքական աշխարհում ընթանում են լուրեր, պեղելայի անկումն անխուսելի համարելով:

Այլ թէ այդ միջամտութիւնն ի՞նչ ելք կունենայ, դժուար է գուշակել: Դորա յաջողութիւնը կախված կլինի մի կողմի պահանջների չափից և միւս կողմի զիջողութեան աստիճանից:

Իսկ եթէ այս միջամտութիւնը յաջողութիւն չունեցաւ, տարակոյս չկայ, որ պատերազմի թշուառութիւնն աւելի կ'զօրանայ, թէ նորա տեւողութեամբ և թէ նորա ընդարձակութեամբ, որովհետև հաւանական է, որ եւրոպական մեծ տէրութիւնը չեն կարող անտարբեր ականատես լինել նորա շարունակութեան և անշուշտ կլինեն այնպիսի տէրութիւնք, որոնց շահերը կ'շօշափվին պատերազմի շարունակութեամբ մերձաւորապէս և նոքա կ'միջամտեն գործին զէնքով — պատերազմը կընդհանրանայ և տեղականից կ'դառնայ եւրոպական ընդհանուր պատերազմ, որի պատճառած թշուառութիւնքն անհամեմատ մեծ կ'լինին:

Մեղու»ի № 41-ում մեք յայտնել էինք ցաւակցութիւն, որ մեր երիտասարդներից նոքա, որոնք յանձնառու են լինում ծառայելու ազգային դպրոցներում չեն գտնում համակրութիւն և պաշտպանութիւն մեր եկեղեցականներից շատ տեղ և սոսկվում են հեռանալ ազգային գործերից, որով և մեր դպրոցները մեծ վնաս են կրում և չեն կարողանում ըստ իւրեանց նշանակութեան ծառայել ազգի մանկանց կարգացման— և այս յիշել էինք աչքի առաջ ունենալով լուրը, թէ գանձակում մեծ. պ. Եպիսկոպոսեանցը հրաժարական է տալու հայ դպրոցների տեսչութեան պաշտօնից: Մենք դեռ ևս էլի ասածում էինք յոյս, որ թէ եկեղեցական վարչութիւնն և թէ գանձակի հայ դպրոցների հոգաբարձութիւնը— մի կերպով

ՄԻ ՔԱՆԻ ԽՕՍՔ ՄԵՐ ԿԱՆԱՆՑ ՆԵՐԳԱՑ ԴՐՈՒԹԵԱՆ ՎԵՐԱՑ, Դիտողութիւն

Վերյիշեալ խնդրի վերայ մի համառօտ ու ձշգրիտ պատկեր ներկայացնելու համար, բաժանեցինք մեր կանոչքն երեք դասակարգի. այն է՝ ստորին, միջին և վերին:

Այս յօդուածի մէջ միմիայն ստորին դասակարգին պատկանող կանանց վերայ է մեր խօսքը: Ցոյս ունինք միւս երկու դասակարգներին էլ անառիս չառնել:

Ա. Ստորին դասակարգի դրութիւնը.

1. Ժողովրդեան ստորին դասակարգին պատկանող իգական սեռը կազմում է հայ կանանց մեծագոյն մասը: Ոչ միայն գիւղական կեանք վարող, այլև քաղաքներում ապրող ստորին դասակարգի կինը վայելում է մի մարմնական առողջութիւն, որից ընդհանրապէս զուրկ են միւս երկու դասակարգի կանայք.

Սորա պատճառն այն է, որ ժողովրդի ստորին դասակարգը գլխաւորապէս մարմնական ուժերը զարգացնող գործերով է պարապում. մանաւանդ գիւղացիք: Այդ դասին պատկանող կինն էլ, թէ ըստ աւանդական սովորութեան և թէ ըստ հարկի, մի կողմից տան գժուարակիր գործերը, միւս կողմից այր մարդի հետ հաւասար դուրսի գործերը կատարելով, համարեայ թէ տղամարդի չափ ուժ և առողջութիւն է վայելում. Լուսաբացին զարթնում է կինը, թէև ուշ աւելը ձեռին, աւելում սրբում է տունն ու տեղը. երեխանց զարթնեցնում, հագցնում ու լուացնում. անկողինները ծալ տալիս ու վերաքաղում. կուժը չալակում գնում ջուր բերում. փայտ կամ թխած կուն չարդում, բերում կրակ վառում. լաւ թէ վատ կերակուրի պատրաստութիւն է տեսնում: Եթէ հաց չկայ ալիւրը մաղում, խմորը հունցում ու հաց է թխում: Եթէ հարկաւոր է, ջուրը տաքացնում երեխանց ու տանըցոնց գլխներն ու չորերն է լուանում, ցամաքացնում ու պատռածները կարկատում: Եթէ կով ու կթան կայ տանը կթում. կաթը տաքացնում է, մածունը մերսում. հաւաքած

ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

ՎԱՂՈՒՑ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴ

(Ի ՀԱՅԿԱԿԱՆ ՀԱՐԱՒԱՆՈՑ «ՊԵՏՔ-ՀԱՅՐԱՊԵՏ»)։

ԱՄՓՈՓ։

Ի ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

(Շարունակութիւն)

Ի ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

(Շարունակութիւն)

Ի ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

(Շարունակութիւն)

Ի ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

(Շարունակութիւն)

Ի ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

(Շարունակութիւն)

Ի ՄԱՐԴԿԱՅԻՆ ՀԱՐԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆՔ

(Շարունակութիւն)

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՁԱՅՆ

ՊԱՏԳԱՄԱՎՈՐ ԹԵՐԹԻ

ՊԱՏՄՎԱԾՔՆԵՐ ՀԻՆ ԺԱՄԱՆԱԿՆԵՐԻՑ

(Հատված «Հայաստանի Ձայն» պատգամավոր-հրապարակագիր Ա. Ա. Ա.-ի հուշերից)

ԼՈՒՍԱՎՈՐՎԱԾ ՀՈԳԻՆԵՐ

— Ես, որ ամեն գիշեր քնելուց առաջ աղոթում եմ, որ Աստված ինձ ուրիշ աշխարհում էլ հանգիստ չտա, ինչպե՞ս կարող եմ հավատալ, որ նա կարող է ներել մարդկանց մեղքերը... Ես, որ ամեն գիշեր խնդր

ՄԱՍՆԱՎՈՐ ԿԱՐԳԱՎՈՐՈՒԹԻՒՆՔ

ՀԱՅՈՑ ԱՂՈՒԱՆԻՑ ԿԱԹՈՂԻԿՈՍԱԿԱՆ ԳՐՈՑ

Ի ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Ի ՏՊԱՐԱՆԻ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

ՏՊԱՐԱՆ ՄԱՏԵՆԱԴԱՐԱՆԻ

Ի ՏԱՐԻ 1877

ՎԱՂԱՐՇԱՊԱՏ

Տպագրեալ ի տպարանի սուրբ Էջմիածնի

ԳՆԱՀԱՏԵԱԼ Է ՍՈՒՐԲ ՍԻՆՈԴՈՍԻՆ

Ի ՏԱՐԻ 1877 ՀՈԿՏԵՄԲԵՐԻ 5-ԻՆ

ՏՊԱԳՐԵՑԱՒ ՎԱՀԱՆ ՎԱՐԴԱՊԵՏ ՍԱՐԳՍԵԱՆՑ

ՀՐԱՄԱՆԱՒ ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

ՏՊԱՐԱՆԻ ՎԱՃԱՌՔ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ

ՏՊԱՐԱՆԻ ՎԱՃԱՌՔ

ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆ

ՍՈՒՐԲ ԷՋՄԻԱԾՆԻ